

[1] 2008. június 5-én a C. Zrt. az S. Kft.-nek 5.000.000 eurónak megfelelő svájci frank hitelt folyósított, abból a kft. aznap átutalt 2.673.000 svájci frankot a B. AG számlájára, onnan 2008. június 11-én 2.002.808 svájci frankot utaltak a Marshall-szigeti köztársaságban bejegyzett, a felperes tulajdonában álló M. AG számlájára. Arról június 16-án 550.000 svájci frank átutalása történt a lichteinsteini hercegségben bejegyzett alperesi

érdekeltségű N. A. számlájára R. R. rendelkezése alapján, aki mind a M. AG, mind a N. A. meghatalmazottja volt. A jóváírt összeget a N. A. 2008. június 19. és október 8. között több részletben a B. Zrt. számlájára utalta.

- [2] A peres felek a k-i M. Üzletközpont beruházás kapcsán ismerkedtek meg, érdekeltiséggel bírtak a létesítésre és működtetésre létrejött gazdasági társaságokban. 2014. november 6-án a közös érdekeltiségű cégekkel kapcsolatos megbeszélésükről készült emlékeztetőben szerepel 550.000 svájci frank tartozás. Az alperes nyilatkozata szerint 2015. december 31-ig akkor is reálisan tudja vállalni a visszafizetést, ha valamely ingatlan addig nem kerül értékesítésre. A technikai megvalósítás kapcsán kijelentette, mindkettőjük érdeke, hogy a tartozást N. A. fizesse vissza, aki a kölcsönt ténylegesen kapta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes a keresetében 550.000 svájci frank megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Tényállítása szerint köztük kölcsönszerződés jött létre, a cégek közötti átutalás a kölcsön technikai kivitelezése volt.
- [4] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította. Indokolása szerint a felperes nem bizonyította, hogy a N. A. az alperes tulajdona és a számlájára utalt összeg a felek szóbeli kölcsönszerződésének a teljesítése. A magánkölcsönt nem bizonyította az alperes élettársának 2016. április 14-én nyomozati jegyzőkönyvben rögzített vallomása, sem dr. F. I. közjegyzői okiratba fogalt nyilatkozata. A N. A. vagyonkezelője a számviteli-nyilvántartása alapján a magánkölcsönt kizárta. A C. Zrt. közlései és a számlakivonatok azt bizonyítják, hogy a M. AG számlájáról utalt összeg forrása banki kölcsön, nem a felperes magánvagyon. A S. Kft. számlájáról történt utalások és a hitelkeret szerződés is a felperes magánkölcsönrel kapcsolatos állítását cáfolják. A 2014. november 6-i megbeszélésről dr. Sz. Sz. tanú által utólag készítette emlékeztető és az alperes elszámolása szerint is az összeg a gazdasági érdekeltiségek közötti elszámolás.
- [6] A másodfokú bíróság a felperes és az alperes perköltségre korlátozott fellebbezése folytán hozott ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Indokolásában pontosított tényállás szerint a dr. Sz. Sz. által a résztvevőknek utóbb megküldött emlékeztetőt a felek nem írták alá. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 523. § (2) bekezdése felhívásával rögzítette a hitelező és az adós jellemző szolgáltatását, mint amelyben egyező akaratnyilatkozattal – a Ptk. 216. § (1) bekezdésére figyelemmel akár szóban, akár írásban vagy

ráutaló magatartással - meg kell állapodni ahhoz, hogy a kölcsönszerződés, mint ún. konszenzuál jogügylet létrejöjjön. A felperes kötelezettsége volt a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 164. § (1) bekezdése alapján azon állításának bizonyítása, hogy a kölcsönszerződés szóban a felek között jött létre, és azt hitelezőként teljesítette. A jogerős ítélet szerint egyértelműen nem lehet következtetni kölcsönszerződés peres felek közötti létrejöttére abból, hogy 2008. június 16-án az 550.000 svájci frank átutalása a M. AG számlájáról a N. A. számlájára történt, és az egyéb tényekből sem. Az alperes a tartozását nem ismerte el, az 550.000 svájci frank tartozás rendezése annak kapcsán merült fel, hogy azonos cégekben közvetett részesedésükön alapuló üzleti kapcsolatot a felek fel kívánták számolni. Ez szerepel az alperes 2014. október 20-i e-mail üzenetében, a 2014. november 6-i megbeszélésről készült emlékeztetőben. Dr. Sz. Sz. tanú sem tudott a felek között kölcsönszerződés létrejöttéről. A M. AG társaság vagyona nem azonosítható a tulajdonos magánszemély felperes vagyonával, ahogyan a N. A. számlájára utalt összeg sem magánvagyon. Ezért szükségtelen az alperes tulajdonosi minőségét vizsgálni. A bankszámla kivonatokból megállapíthatóan a M. AG számlájára érkezett pénz eredete - különböző jogügyletekből eredő láncolatosságot átutalások folytán - a C. Zrt.-nek a S. Kft. részére nyújtott hitel. A felperes által folytatott beszélgetések hangfelvételei, illetve azok leírata szerint Szikszai Éva, az alperes élettársa sem bírt tudomással a felek mint magánszemélyek közötti kölcsönszerződésről, tartozásról. Dr. F. I.-nek a közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozata szerint az üzletrésze megvételének forrásáról pontos tudomása nem volt. L. I. és R. R. a tanúvallomásuk szerint tudtak a felek közötti kölcsönszerződésről, azonban az alperes által őket érintően kezdeményezett büntető-, illetve polgári eljárások miatt érdektelennek nem tekinthető tanúvallomásuk önmagában nem elegendő a felek között a kölcsönszerződés létrejöttének kétséget kizáró bizonyítására, szemben a pénzügyi mozgásokat illetően megállapított tényekkel. A felek közötti kölcsönszerződés létrejötte és annak a felperes mint hitelező általi teljesítése nem bizonyított.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és - az elévülési kifogás folytán - új határozat hozatalára utasítását kérte. Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 164. § (1) és a 206. § (1) bekezdését jelölte meg. A jogszabálysértést azzal indokolta, hogy a bizonyítékok értékelése és mérlegelése jogszabálysértő, kirívóan okszerűtlen. A Ptk. 219. §-ából és 222. §-ából következően sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését a M. AG és a N. A. képviselőjeként eljáró R. R. tanúvallomásának a figyelmen kívül hagyása. Arra az alapkérdésre szolgáltat bizonyítékul, hogy a perbeli

konszenzuál ügylet mely jogalanyok között jött létre. A két társaság között nem létezett az utalás alapjául szolgáló jogviszony, ezért valamennyi okirati bizonyíték kizárólag a peres felek közötti ügyletre utalhat. Az, hogy a kölcsönt a felperes tulajdonában álló M. AG utalta át az alperes tulajdonában álló N. A. részére, nem jelentette a cégek közötti kölcsönszerződés létrejöttét. Az a peres felek megállapodásának teljesítési módja, technikai lebonyolítása volt. Ennek bizonyítéka a perben R. R. és L. T. tanúvallomása, valamint Dr. F. I. közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozata, miszerint „[társa], S. E. kölcsönzött számára [ti. az Alperes számára], tudomásom szerint talán 550.000 CHF [...] összeget”.. Mind a „tudomásom szerint”, mind a „talán” az összecszerűsége vonatkozott. A bizonyítékok téves értékelése a másodfokú bíróságnak azon téves kiindulópontján nyugszik, hogy a kérdéses megállapodásról egyedül tudomással bíró tanúkat elfogultnak tekintette, a vallomásokat figyelmen kívül hagyta. A kereseti tényállítást vitán felül bizonyító közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozattal a felperes a bizonyítási kötelezettségének eleget tett. Nincs jelentősége annak, hogy kinek a vagyonából történt az átutalás. A felperes a megállapodott technikai lebonyolítási módon keresztül a M. AG útján az alperes által megjelölt teljesítési helyre teljesített. A kölcsön forrása a B. AG részvényeinek őt illető vételára volt, amelyet a felperes az általa tulajdonolt M. AG bankszámlájára kért átutalni. Ennek megfelelően a M. AG utalásának is a felperesnek a M. AG irányában fennálló követelése volt a fedezete.

- [8] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Kiemelte, hogy bizonyította a M. AG utalásának forrását; a cégek közötti jogviszony hiányából nem lehet következtetést levonni a felek közötti kölcsönjogviszonyra.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A felülvizsgálati kérelem nem alapos, a jogerős ítélet a hivatkozott eljárásjogi okból nem jogszabálysértő.
- [10] A bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésen alapuló szabad bírói mérlegelése felülvizsgálati kérelemmel – főszabály szerint – nem támadható. A Kúria mint rendkívüli perorvoslati bíróság a bizonyítékok felülmérlegelésére, annak eredményeként más tényállás megállapítására csak kivételesen, abban az esetben jogosult, ha a felülvizsgálni kért jogerős határozat iratellenes, vagy kirívóan okszerűtlen, logikátlan, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz. Nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek pedig az minősíthető, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH1993. 768., BH1994. 85., 86., 195., 196., 221., BH2013.119.). A Kúria a jogerős ítélet ilyen hibáját nem állapította meg. A másodfokú bíróság az érdemi döntéséhez szükséges bizonyítékokat megfelelően értékelte, a jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás

megállapítása a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően történt, az összhangban áll a periratokkal, okszerű és helyes következtetéseken nyugszik. A Kúria megítélése szerint is a perben feltárt bizonyítékokból kizárólag a jogerős ítélet szerinti következtetésre lehetett jutni.

- [11] A polgári perben a bizonyítás a tényállás megállapításához szükséges annak érdekében, hogy a bíróság a releváns tények feltárásával a kereseti követelés alaposságára jogi következtetést tudjon levonni, arról érdemben tudjon határozni [Pp. 163. § (1) bekezdése]. A Pp. 3. § (3) és 164. § (1) bekezdés alapján a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása a feleket terhelte, mégpedig annak függvényében, hogy melyikőjük érdekében állt, hogy az adott tény a bíróság valónak fogadja el. A Pp. 121. § (1) bekezdése alapján felperesnek az általa érvényesíteni kívánt jog alapjául szolgáló tényeket és bizonyítékait kellett a perben megjelölni és szolgáltatni: bizonyítania kellett azt az állítását, hogy a kölcsönügylet a peres felek mint magánszemélyek között jött létre, csak a teljesítés módja volt sajátos. E bizonyítási kötelezettségének a felperes a Kúria megítélése szerint sem tudott eleget tenni. Tévesen érvel azzal a felperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy a másodfokú bíróság kirekesztette a bizonyítékok köréből R. R. és L. T. tanúvallomását. A másodfokú bíróság értékelte ezeket a tanúvallomásokat csupán e tanúk érdekeltségére tekintettel úgy foglalt állást, hogy a vallomásuk, egybevetve a per többi bizonyítékával, nem elegendő a felperes tényállításának az alátámasztására. A másodfokú bíróság az ítélete indokolásában részletesen számot adott az általa értékelt bizonyítékokról. A rendelkezésre álló bizonyítékokból racionális gondolkodás útján, a logika szabályai szerint a Kúria megítélése szerint sem lehet következtetést levonni a felperes által a kereseti követelése ténybeli alapjaként előadottakra. A jogvita érdemi eldöntése szempontjából releváns tény bizonyítatlansága folytán a bíróság érdemi döntésében kifejezésre jutó hátrányt a bizonyítás terhét viselő fél, a perbeli esetben a felperes viseli.
- [12] Abból, hogy az 550.000 svájci frank átutalása cégek között történt, arra a helyzetre lehet következtetni, hogy a jogviszony, a konszenzuál kölcsönügylet a cégek és nem a peres felek mint magánszemélyek között áll fenn. Helyesen utalt arra is a másodfokú bíróság, hogy a társaság, mint jogi személy vagyona elkülönül, nem azonosítható a tulajdonos tag magánvagyonával. A bizonyítékok okszerű mérlegelését a felülvizsgálati kérelemben előadottak is alátámasztják: a M. AG utalásának a felperesnek a M. AG irányában fennálló követelése volt a fedezete, R. R. a M. AG meghatalmazottjaként rendelkezett az átutalásról {[20.] [28.] [77.]}. A társaság, mint jogi személy polgári jogi jogviszonyok önálló alanya, polgári jogi jogviszonyokban a tagjaik vagy alapítóik jogalanyiságától függetlenül, azoktól elkülönülten jogok illetik és kötelezettségek terhelik, a tagjaitól elkülönített

vagyonnal rendelkezik. a társaság tagja a társasági vagyonnak nem tulajdonosa, a társaság tulajdona felett tulajdonosi jogokat a társaság gyakorolhat.

- [13] A Kúria a kifejtettekre tekintettel a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta; nem teljesült a felülvizsgálattal támadott jogerős határozat hatályon kívül helyezésének törvényi feltétele: nem történt az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással volt, a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eljárási szabálysértés [Pp. 275. § (4) bekezdés].

Záró rész

- [14] A felperes a Pp. 270. § (1), a 78. § (1) bekezdés alapján köteles az alperesek ügyvédi munkadíjból álló, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5)-(6) bekezdés alapján, a kifejtett képviseleti tevékenységgel arányban meghatározott felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni.
- [15] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson bírálta el.
- [16] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pont zárja ki.

Budapest, 2019. február 18.

Dr. Wellmann György s.k. a tanács elnöke, dr. Kocsis Ottilia s.k. előadó bíró, dr. Csesznok Judit Anna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Sz.Sz.

bírósági ügyintéző